

Hovot Halévavot

Chapitre 5 - Porte 4 - Chaar Habita'hon

אבל ההפרש שבין הבוטח על האלהים וזולתו בענין התעסקו
בסבות הטרף אמר כי הבוטח באלהים יבהל מזולת הבוטח עליו
בשבעה ענינים.

אחד מהם כי הבוטח באלהים רוצה בדינו בכל ענינו ומודה לו
על הטובה ועל הרעה כמו שאמר (איוב א כא) וכמו שכתוב
(תהלים קא א) ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (גמרא ברכות ס
ב) ואמרו (משנה ברכות ט ה) . ואשר איננו בוטח באלהים
מתהלל על הטובה כמו שנאמר (תהלים י ג) ומתקצף באלהים
על הרע כמו שנאמר (ישעיה ח כא) .

והשני כי הבוטח באלהים נפשו במנוחה ולבו שלו מצד הגזרות
לדעתו כי הבורא ינהיג לטובתו בעולמו ואחריתו כמו שאמר דוד
עליו השלום (תהלים סב ו) . ואשר איננו בוטח באלהים הוא
בצער תדיר ודאגה ארכה ואבל ועצב לא ימוש ממנו בטובה
וברעה. בטובה מפני מעוט רצותו במצבו ושאיפתו להוסיף
ולהרבות ולכנס. וברעה מפני שהוא קץ בה והיא כנגד תאותו
וטבעו ומדותיו. וכן אמר החכם (משלי טו טו) .

והשלישי כי הבוטח באלהים ואם יתעסק בסבות לא יסמך בלבו
עליהן ולא יקוה מהן תועלת ולא נזק מבלתי רצון האל אך
מתעסק בהן לבחר בעבודת הבורא אשר צוה להתעסק בעולם
לישבו ולזינו. ואם תגיעהו תועלת או ידחה בהן הנזק יודה
האלהים לבדו על זה ולא יוסיף בהן אהבה וחבה יתרה ולא
תנוח נפשו עליהן יותר אך יחזק בטחונו באלהים ויסמך לבו עליו
מבלעדי הסבות. ואם לא יעילוהו הסבות ידע כי יבואהו טרפו
כשירצה " מאיזה ענין שירצה ולא ימאס בהן בעבור זה ולא יניח

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

להתעסק בהם לעבודת הבורא. ואשר איננו בוטח באלהים מתעסק בסבות לבטחנו עליהן שהן מועילות אותו ודוחות הנזק מעליו. ואם הן מועילות אותו ישבח אותן וישבח השתדלותו בהן ויבחר אותן ולא יפנה אל זולתן. ואם אינן מועילות לו יניח אותן וימאסן וישוב חפצו מהן כמו שאמר הכתוב (חבקוק א טז) . והרביעי כי הבוטח באלהים כשיותר לו דבר על מזונו יוציאנו במה שמפיק רצון הבורא יתברך בנדיבות נפשו וטוב לבבו כמו שנאמר (דברי הימים א כט יד) . ומי שאיננו בוטח באלהים איננו רואה העולם וכל אשר בו די פרנסתו וספוק צרכו והוא חס על ממונו מהשלים חובות הבורא וחובות בני אדם ממנו ואיננו מרגיש בו עד שיאבד ממנו וישאר זולתו כמו שאמר החכם (משלי יא כד) .

והחמישי כי הבוטח באלהים הוא מתעסק בסבות העולם להכין מהם צידה לאחריתו וספוק לבית מועדו ומה שיתברר לו בו הצלת תורתו ועולמו מתעסק בו ומה שיהיה בו שום הפסד בתורתו או מביא להמרות הבורא איננו מתעסק בו שלא יביא לעצמו מדוה תחת הארוכה. ומי שאינו בוטח באלהים בוטח על הסבות ותנוח דעתו עליהן ולא ירחק מדבר מהן ויתעסק במשבח ובמגנה מהן ולא יחשב באחרית ענינו כמו שאמר החכם בהן (משלי יד טז) .

והששי כי הבוטח באלהים הוא אהוב לכל כתות בני אדם ודעתם נוחה עליו מפני שהם בטוחים מהזקתו ולבם שלם מחמתו ולא יפחדו ממנו על נשיהם ועל ממונם. והוא גם כן בטוח מהם מפני שידע שתועלתו ונזקו אינם ביד נברא ולא ביכלתו ועל כן איננו מפחד מהזקתם כאשר איננו מקוה הנאתם. וכשהוא בטוח מהם והם בטוחים ממנו יאהבם ויאהבוהו כמו שכתוב (תהלים לב י) . ומי שאיננו בוטח באלהים אין לו אוהב מפני שהוא בכל עת חומד אותם ומקנא בהם וחושב כל טובה שתגיע אליהם סרה ממנו ושטרפיהם לקוחים מטרפו וכל מה שנמנע ממנו מתאוותיו הוא בעבורם ובידם להגיעו אל תאוותיו. ואם תבואה רעה או

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

פגע בממונו ובניו יחשב כי הוא מאתם ושבידם להעביר הנזק ולדחות הרעה מעליו. וכיון שקדמו אלה ההקדמות בנפשו יבוא בעבור זה למאס אותם ולדבר בהם ולקללם ולשנא אותם והוא הנמאס בשני העולמים והמגנה בשני המעונים כמו שאמר הכתוב (משלי יז כ) .

והשביעי כי הבוטח באלהים לא יאבל בהמנע בקשה ולא בהפקד אהוב ולא יאצר הנמצא ואיננו חושש ליותר מטרף יומו כי לא יעלה על לבו מה יהיה למחרתו מפני שאינו יודע עת בוא קצו ובוטח באלהים להאריך לו בו ולהזמין טרפו ומזונו בו. ואיננו שמח בעתיד ולא יאבל לו כמו שאמר הכתוב (משלי כז א) ואמר בן סירא (גמרא סנהדרין ק ב) . אבל דאגתו ואבלו על מה שהוא מקצר בו מחובות הבורא ומשתדל לפרע מה שיוכל לפרע מהם בנראהו ובנסתרו מפני שהוא חושב במיתתו ובוא יום האסיפה. ופחדו שיבואהו המות פתאם יוסיף לו השתדלות וזריזות להכין צידה לאחריתו ולא ירגיש על מה שיזמין לעולם הזה והוא מה שאמרו (משנה אבות ב י) ופרשו בו (גמרא שבת קנג א) כדכתיב (קהלת ט ח) .

ואשר איננו בוטח באלהים ירבה אבלו להתמדת פגעי העולם עליו ויפקד אוהביו וימנעו ממנו בקשותיו ויזמין מהון העולם הרבה כאלו בטח מן החליפה וסרה מעליו אימת המות כאלו ימיו לא יתמו וחייו לא יכלו איננו זוכר אחריתו ומתעסק בעולמו איננו מעין בענין תורתו וצידתו ובית מועדו. והיה בטחונו באריכות ימיו בעולם סבה לארך תאותו בעניניו וסבה לקצר תאותו בעניני אחריתו.

וכאשר יוכיחו מוכיח ויורנו מורה ויאמר לו עד מתי אתה מתעלם מחשב בצידתך ועניני בית מועדך, יאמר עד שיהיה לי די פרנסתי וספוקי ולכל אשר אתי מאשה ובנים עד סוף ימינו תנוח נפשי מדאגות העולם ואפנה לפרע חובותי לבורא ואחשב בסבות הצידה ליום המועד.

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions